

Konteksty profesjonalnej odpowiedzialności nauczyciela

Henryk Mizerek

UWM

*Pozostajesz na zawsze
odpowiedzialny za to,
co oswoiłeś.*

Antoine de Saint-Exupéry

Konteksty profesjonalnej odpowiedzialności nauczyciela

- Oblicza odpowiedzialności
- Psychospołeczne mechanizmy ucieczki od wolności i odpowiedzialności
- Gotowość nauczycieli do brania na siebie odpowiedzialności
- Implikacje wobec polityki edukacyjnej

Oblicza odpowiedzialności

Kontekst etyczny

Kontekst kulturowy

Kontekst profesjonalny

Odpowiedzialności profesjonalisty

Odpowiedzialność „za”
Odpowiedzialność „przed”

Za co odpowiada współczesny nauczyciel?

- Efekty pracy dydaktycznej i wychowawczej
- Sposoby realizacji zadań zawodowych (procesy edukacyjne)
- jakość relacji interpersonalnych (z uczniami, zespołem, rodzicami)
- Własny rozwój zawodowy

Za co odpowiada współczesny nauczyciel?

- Efekty???

Zadanie z matematyki:

Rok 1950

Drwal sprzedał drewno za 100 zł. Wycięcie drzewa na to drewno, kosztowało go $\frac{4}{5}$ tej kwoty. Ile zarobił drwal?

Rok 1980

Drwal sprzedał drewno za 100 zł. Wycięcie drzewa na to drewno, kosztowało go $\frac{4}{5}$ tej kwoty, czyli 80 zł. Ile zarobił drwal?

Rok 2000

Drwal sprzedał drewno za 100 zł. Wycięcie drzewa na to drewno, kosztowało go $\frac{4}{5}$ tej kwoty, czyli 80 zł. Drwal zarobił 20 zł. Zakreśl liczbę 20.

Rok 2013

Drwal sprzedał drewno za 100 zł. Pokoloruj drwala.

Za co odpowiada współczesny nauczyciel?

Lekcje z konferencji

- Efekty

- odpowiedzialność za to by nauczyć tego, jak się uczyć
- odpowiedzialność za to by zachęcić młodych ludzi do brania na siebie odpowiedzialności za dokonywane wybory moralne (klaryfikacja wartości)

Za co odpowiada współczesny nauczyciel?

Lekcje z konferencji

- procesy
 - odpowiedzialność za to przestać nauczać a tworzyć sytuacje sprzyjające efektywnemu uczeniu się każdego z uczniów,
 - odpowiedzialność za przejście od pedagogii „frankensteinskiej” do takiej, w której edukacja jawi się „czymś czystym i prostym”.
- (William Gaudelli)

Przed kim odpowiada współczesny nauczyciel?

Przełożonymi?

Opinią publiczną?

Rodzicami?

Uczniami?

Przed samym sobą?

Rodzaje odpowiedzialności

Odpowiedzialność prawna

Odpowiedzialność społeczna

Odpowiedzialność zawodowa

Odpowiedzialność
moralna/etyczna

Pulsowanie znaczeń

Izomorficzne versus semantyczne modele nauczyciela

Zakres i treść odpowiedzialności

- Adaptacyjnego technika
- Refleksyjnego praktyka (D. Schon)
- Transformatywnego intelektualisty (H.Giroux)
- Praktyka ponowoczesnego (postformal practitioner)

Skąd się bierze skłonność do ucieczki przed odpowiedzialnością?

Odpowiedzialność jest nierozłączna od wolności

Nie można oczekiwać odpowiedzialności od osób pozbawionych poczucia autonomii

Skąd się bierze skłonność do ucieczki przed odpowiedzialnością?

Odpowiedzialność brana na siebie

versus

odpowiedzialność narzucana z zewnątrz

Jacy nauczyciele są gotowi do brania na siebie odpowiedzialności?

Wnioski z prowadzonych badań empirycznych

Dobre praktyki

Doświadczenie Programu

W stronę praktyki

Implikacje wobec:

polityki oświatowej,
kształcenia nauczycieli,
ewaluacji traktowanej jako forma
sprawowania nadzoru pedagogicznego.

Dziękuję za uwagę

mizerek@uwm.edu.pl